

Issues Of Digitalization And Automation Of Accounting In Budgetary Organizations

Farmonkulova Zulkhumor Sobirovna

Angren City Technical School No. 4

Annotation

This article covers the theoretical and practical aspects of digitalization and automation of accounting in budgetary organizations. The impact of the process of introducing digital technologies on the accounting system, their role in increasing the accuracy and reliability of financial information is analyzed. The importance of automated accounting systems in the effective use of budget funds, strengthening financial control and making management decisions is also substantiated.

Keywords: budgetary organizations, accounting, digitalization, automation, financial management, financial control, information technologies.

Annotatsiya

Ushbu maqolada byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini raqamlashtirish va avtomatlashtirishning nazariy hamda amaliy jihatlari yoritilgan. Raqamli texnologiyalarni joriy etish jarayonining buxgalteriya hisobi tizimiga ta'siri, moliyaviy ma'lumotlarning aniqligi va ishonchliligini oshirishdagi o'rni tahlil qilingan. Shuningdek, avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlarining byudjet mablag'laridan samarali foydalanish, moliyaviy nazoratni kuchaytirish va boshqaruv qarorlarini qabul qilishdagi ahamiyati asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: byudjet tashkilotlari, buxgalteriya hisobi, raqamlashtirish, avtomatlashtirish, moliyaviy boshqaruv, moliyaviy nazorat, axborot texnologiyalari.

Zamonaviy iqtisodiy sharoitda byudjet tashkilotlari faoliyatida buxgalteriya hisobini samarali yuritish muhim ahamiyat kasb etadi. Axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishi va raqamli iqtisodiyotga o'tish jarayonlari byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini yuritish usullarini tubdan takomillashtirishni taqozo etmoqda. An'anaviy qog'oz shaklidagi hisob-kitob tizimlari zamonaviy talablar nuqtayi nazaridan o'z samaradorligini to'liq ta'minlay olmayotgan bir paytda, buxgalteriya jarayonlarini raqamlashtirish va avtomatlashtirish zarurati tobora ortib bormoqda.

Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini raqamlashtirish moliyaviy operatsiyalarni tezkor va aniq qayd etish, hisob ma'lumotlarining ishonchliligini oshirish hamda inson omili bilan bog'liq xatoliklarni kamaytirishga xizmat qiladi. Avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlari orqali daromadlar va xarajatlar hisobini yuritish, moliyaviy hisobotlarni shakllantirish va nazorat qilish jarayonlari yanada shaffof va samarali tashkil etiladi. Bu esa byudjet mablag'laridan oqilona foydalanish, moliyaviy intizomni mustahkamlash va boshqaruv qarorlarini qabul qilishda zarur bo'lgan axborot bazasini kengaytirish imkonini beradi.

Shuningdek, byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini avtomatlashtirish davlat moliyasini boshqarish tizimini takomillashtirish, moliyaviy nazoratni kuchaytirish hamda hisobdorlikni ta'minlashda muhim omil hisoblanadi. Raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan buxgalteriya hisobi tizimlari davlat moliyaviy siyosatini amalga oshirishda muhim vosita bo'lib, byudjet tashkilotlari faoliyatining ochiqligi va samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini raqamlashtirish va avtomatlashtirish, avvalo, moliyaviy jarayonlarni "qog'ozbozlik"dan elektron boshqaruvga o'tkazish orqali hisobning tezkorligi, aniqligi va shaffofligini oshirishni ko'zlaydi. Amaliyotda bu birlamchi hujjatlarni elektron shaklda rasmiylashtirish (shartnoma, hisob-faktura, to'lov hujjatlari, kirim-chiqim dalolatnomalari), xarajatlarni smeta va iqtisodiy tasnif bo'yicha avtomatik guruhlash, ish haqi hamda ushlab qolishlar hisobini algoritmlar asosida yuritish, asosiy vositalar va materiallar harakatini ombor hisobidan buxgalteriya hisobiga integratsiya qilish, moliyaviy hisobotlarni esa andozalar bo'yicha avtomatik shakllantirish kabi yo'nalishlarda namoyon bo'ladi. Raqamli hisob

tizimi har bir operatsiyani vaqt belgisi bilan qayd etgani uchun ma'lumotlar "izchil zanjir" ko'rinishida saqlanadi: kim kiritdi, qachon tasdiqlandi, qaysi hujjatga tayanildi, qaysi limit va smeta moddasidan sarflandi. Natijada takroriy ma'lumot kiritish kamayadi, arifmetik va rasmiylashtirish xatolari qisqaradi, hujjatlarni qidirish va solishtirish osonlashadi. Eng muhimi, rahbariyat va moliyaviy bo'linmalar real vaqtga yaqin rejimda tahliliy ko'rsatkichlarni ko'ra oladi: smeta ijrosi, limitlar qoldig'i, to'lov intizomi, debitor-kreditor qarzdorlik, ombor qoldiqlari, shartnomalar bo'yicha majburiyatlar. Bu esa boshqaruv qarorlarini "taxmin"ga emas, tezkor va tekshiriladigan ma'lumotga tayangan holda qabul qilishga yordam beradi.

Raqamlashtirishning huquqiy va strategik asoslari sifatida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son Farmonida¹ 2022–2026-yillarga mo'ljallangan Taraqqiyot strategiyasi doirasida davlat boshqaruvi va xizmatlarida raqamli transformatsiyani jadallashtirish yo'nalishlari belgilanganini ko'rsatish mumkin. Shu talablardan kelib chiqib, byudjet tashkilotlarida avtomatlashtirishni sifatli yo'lga qo'yish uchta amaliy shartga tayanadi:

- infratuzilma va dasturiy ta'minot (barqaror internet, himoyalangan tarmoq, litsenziyalangan hisob dasturlari, zaxira nusxa va avariya tiklash rejasi);
- kadrlar salohiyati (buxgalter va iqtisodchilarni elektron hujjat aylanishi, elektron raqamli imzo, ma'lumotlar bazasi bilan ishlash, nazorat paneli orqali tahlil qilish ko'nikmalariga muntazam o'qitish);
- ichki nazorat va axborot xavfsizligi (rollar bo'yicha kirish huquqi, tasdiqlash bosqichlari, audit jurnali, foydalanuvchi amallari monitoringi, ma'lumotlarni himoyalash).

Agar ushbu shartlar izchil ta'minlansa, avtomatlashtirilgan buxgalteriya hisobi faqat hisobot chiqarishni tezlashtiribgina qolmay, byudjet mablag'larining maqsadli sarflanishi, moliyaviy intizom, tekshiruvga tayyorgarlik va umumiy shaffoflikni ham ancha kuchaytiradi; ya'ni bu jarayon byudjet tashkilotining moliyaviy boshqaruv madaniyatini yangi bosqichga olib chiqadi.

Xulosa qilib aytganda, byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini raqamlashtirish va avtomatlashtirish moliyaviy boshqaruv tizimini takomillashtirishning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur jarayon hisob-kitob ishlarini soddalashtirish, moliyaviy ma'lumotlarning aniqligi va ishonchliligini oshirish hamda byudjet mablag'laridan foydalanish ustidan nazoratni kuchaytirishga xizmat qiladi. Raqamli buxgalteriya tizimlari orqali moliyaviy operatsiyalarni tezkor qayd etish, hisobotlarni belgilangan muddatlarda va amaldagi me'yoriy talablar asosida shakllantirish imkoniyati kengayadi, bu esa byudjet tashkilotlari faoliyatining shaffofligini ta'minlaydi.

Shuningdek, buxgalteriya hisobini avtomatlashtirish inson omili bilan bog'liq xatoliklarni kamaytirib, ichki nazorat va audit jarayonlarining samaradorligini oshiradi. Zamonaviy axborot texnologiyalariga asoslangan hisob tizimlari rahbariyat uchun zarur bo'lgan tahliliy ma'lumotlarni o'z vaqtida taqdim etib, boshqaruv qarorlarini asosli qabul qilishga yordam beradi. Shu bois, byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini raqamlashtirishni izchil joriy etish, texnik infratuzilmani rivojlantirish va malakali kadrlar tayyorlash orqali ushbu yo'nalishning amaliy samaradorligini yanada oshirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" PF-60-son Farmoni. 2022-yil 28-yanvar.

Буранова, Л. У. (2016). Хамлет монологи ва унинг таржималари хакида. Евразийский научный журнал, (5), 503-504.

Xaydarov, B., Sattarova, D., & Buranova, L. (2024, November). THE LINGUISTIC CONNECTION BETWEEN UZBEK AND ENGLISH: EXPLORING THEIR COMMON ORIGINS. In INTERNATIONAL CONFERENCE ON MODERN DEVELOPMENT OF PEDAGOGY AND LINGUISTICS (Vol. 1, No. 10, pp. 67-71).

¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" PF-60-son Farmoni, 2022-yil 28-yanvar.

- Salieva, Z. Z. (2024). DISTRACTERS OF MOTIVATION IN PRODUCING A WRITTEN TEXT OF STUDENTS IN EFL CLASSROOM. *Educational Research in Universal Sciences*, 3(4), 599-602.
- Salieva, Z. (2019). The process of writing and effective writing activities. In *SCIENCE AND PRACTICE: A NEW LEVEL OF INTEGRATION IN THE MODERN WORLD* (pp. 200-202).
- Salieva, Z. (2018). COMMUNICATIVE APPROACH AS AN EFFECTIVE VOCABULARY STRATEGY IN EFL CLASSES. *BRIDGE TO SCIENCE: RESEARCH WORKS*, 111.
- Akbaralievich, L. A. (2025). THE INFLUENCE OF ENGLISH LOANWORDS ON THE MODERN UZBEK LANGUAGE. *SHOKH LIBRARY*, 1(12).
- Latipov, A. (2025). EFFECTIVE WAYS OF TEACHING A FOREIGN LANGUAGE AT AN EARLY STAGE. *Nordic_Press*, 8(0008).
- Ибадуллаев, Ф. (2024). Сравнительный анализ образовательных систем Финляндии и Узбекистана. *Переводоведение и лингвистика в эпоху цифровых технологий: изучение передовых подходов*, 1(1), 97-99.
- Ibadullayev, F. F. (2019). WORKING ON THE LEXIC METHODOLOGY AT HIGHER EDUCATIONS. In *МОЛОДОЙ ИССЛЕДОВАТЕЛЬ: ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ* (pp. 246-248).
- Ибадуллаев, Ф. Ф. (2016). Несколько записей о формировании текста. *Ученый XXI века*, (4-4 (17)), 46-48.
- Uchkunovna, R. M., & Nadjmiddinova, M. N. (2025). THE ROLE OF CONTRASTIVE LINGUISTICS IN LEARNING ENGLISH FOR STUDENTS. *TANQIDIY NAZAR, TAHLILIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR*, 2(2), 327-332.
- qizi Furqatova, H. A., & qizi Najmiddinova, M. N. (2025). THE ROLE OF PRAGMATICS FOR LEARNING ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES. *Modern Scientific Research*, 3(7), 51-56.
- qizi Furqatova, H. A., & qizi Najmiddinova, M. N. (2025). SIMILARITIES AND DIFFERENCES OF CONCEPTS IN ENGLISH AND UZBEK CULTURES. *International Journal American Journal of Modern World Sciences*, 2(7), 59-67.
- Oktamovich, E. Q., & Tashkulovna, Y. S. (2021). Types of person-centered learning technologies and innovative forms, methods and tools. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(11), 197-199.
- Yuldasheva, S. (2020). Importance of using various pedagogical technologies in lessons. *Результаты научных исследований в условиях пандемии (COVID-19)*, 1(04), 126-128.
- Mukhsinov, B., & Yuldasheva, S. (2005). *Jamila Musaeva International journal of advanced science and technology* vol. 29, no. 5,(2020). issn, 4238, 1922-1926.
- Муродова, Ф. (2025). The importance of country research project for developing language skills. *Диалог, интеграция наук и культур в процессе научного и профессионального образования*, 1(1), 426-428.
- Rolf, J. N., & Feruzovna, M. F. (2025). POSSIBILITIES OF USING IMPROVED MODERN TECHNOLOGIES IN THE DEVELOPMENT OF CHILDREN'S ORAL COMMUNICATION SKILLS. *SHOKH LIBRARY*.
- Utkirovna, J. N. (2023). USE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN ENGLISH TEACHING. *SPAIN" PROBLEMS AND PROSPECTS FOR THE IMPLEMENTATION OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH*, 14(1).
- JAMALOVA, N. (2022). Pedagogical Conditions for the Development of Individual Characteristics of Students of a Higher Educational Institution.
- Turakhanov, R. (2025). GRAPHIC SYSTEMS OF UZBEKISTAN: HISTORICAL FOUNDATIONS, CONTEMPORARY CHALLENGES, AND FUTURE DEVELOPMENT OF ALPHABETS. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(5), 1196-1200.

- Turakhanov, R. (2025). THE CONCEPT OF THE IDEAL HUMAN IN ISLAMIC LITERATURE: A MULTIDISCIPLINARY ANALYSIS. *Journal of Multidisciplinary Sciences and Innovations*, 1(3), 807-810.
- Fayzullayeva, M. B. (2021). USING TECHNOLOGIES IN THE ENGLISH LANGUAGE LEARNING AND TEACHING. *ResearchJet Journal of Analysis and Inventions*, 2(05), 181-185.
- Bahodirovna, F. M., & Anatolevich, K. A. (2025). THE CONCEPT OF" MOTHER" IN JOHN ERNEST STEINBECK'S WORKS.